

Door Joost Groeneveld
(Wingman Business Valuators)

“Buitengewoon vervelend”

“De klanten van zakenbank Goldman Sachs weten zich geen raad met de schandalen van de bank”, aldus NRC Handelsblad van 24 april. Dat kan ik me wel voorstellen. Raad weten met schandalen, zo blijkt de laatste tijd wel vaker, is niet zo heel eenvoudig. Voor eigen schandalen kun je nog om vergeving vragen, je verontschuldigen aanbieden, miljoenen auto’s terughalen... Het wordt lastiger wanneer het niet je eigen schandalen zijn.

Nogal wat Nederlandse pensioenfondsen laten zich adviseren door Goldman. En ze hebben er aandelen in. Dat laatste kan ik wel begrijpen. Als je genoeg aandelen in bijvoorbeeld Shell hebt, profiteer je via je dividend mee van de prijsstijging die je moet betalen aan de pomp. Als je een zakenbank advies vraagt waaraan de adviseur geld verdient, moet je dus aandelen nemen om dat weer terug te verdienen. Dat heet dan waarschijnlijk een evenwichtig beleid. Zelfs een schandaal kan op deze manier goed voor je zijn. Maar dat schandaal moet je dan niet willen weten. Dus is het “buitengewoon vervelend dat Goldman Sachs zo in het nieuws is”.

“Waarom doe je zaken met zo’n bank?” vragen mensen aan je. Ja, dat is een lastige. Wat zou je moeten zeggen? Dat je daar nog niet zo goed over hebt nagedacht? Omdat anderen daar ook om advies vroegen? Omdat je blij was dat zo’n grote bank jou als klant wilde helpen? Omdat je dan misschien weleens naar Londen zou mogen? Omdat je dan zou kunnen zeggen dat het een advies was van een heel belangrijke mondiale adviseur? En wie rekent tenslotte op een schandaal?

De Nederlandse pensioenfondsen gaan over een zeer groot aantal miljarden euro’s. En die pensioenfondsen komen voor een niet te verwaarlozen deel naar Goldman Sachs voor advies. Ik denk dat de adviezen van Goldman in het algemeen worden opgevolgd. Welke pensioeneuro’s krijgen nu het beste advies? Die van Zorg en Welzijn of die van ABN Amro? Zonder aanzien des persoons? Er zal worden geloot? En wat te doen met voorkennis bijvoorbeeld bij de transactiepot van de bank? Onzin, natuurlijk zijn er ‘Chinese walls’. En dat wereldwijde netwerk? “Wie vertrekt, houdt contact en zegt geen kwaad woord over de bank.” Het doet me denken aan griezelromans van John Grisham.

Zelfs zonder een adviescentrale denk ik weleens dat de omvang van de Nederlandse pensioenfondsen te groot is voor voldoende marktperfectie in de financiële markten. Hun respectieve vraag en aanbod zijn zo groot dat zij daarmee de koersen in beweging zetten. Mét een centraal adviesorgaan blijft er van marktperfectie nog minder over. Daarvoor in de plaats komt ‘verdeel en heers’. Het aloude beleggingsonderzoek wordt zodoende op achterstand gezet. Je ziet een mooie onderneming, maar zonder de gunst van de zakenbank wordt het niets. Misschien is er maar één goed antwoord op de eerder gestelde vraag: “Waarom doe je zaken met zo’n bank?” Een buitengewoon vervelend antwoord: om erbij te horen! ■